

MLL:n Hämeen piirin
VUOSIKERTOMUS
2021

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Hämeen piiri

LAPSET ENSIN

Sisältö

1. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Hämeen piiri
2. Vaikuttaminen ja viestintä
3. Yhdistystoiminnan ammatillinen tuki
4. STEA avusteinen tukihenkilötoiminta
 - Perhekummitoiminta
 - Lukumummi- ja vaari-toiminta
 - Läskykummitoiminta
5. Lasten ja nuorten tukihenkilötoiminta (kaveritoiminta)
6. Kouluyhteistyö
 - Tukioppilastoiminta
 - Kummioppilas- ja tutortoiminta
 - Mediakasvatus
7. Lastenhoitopalvelu
8. Mentalisaatioperustaiset koulutukset
 - Vahvuutta vanhemmuuteen® ja Lapsi mielessä® -ohjaajakoulutus
 - HuuMa -Jututtamo
 - Perheen parissa - mentalisaatio ja reflektiivinen työote asiakastyössä ja kohtaamisissa
9. Hallinto ja talous
 - Hallinto
 - Talous
10. Konsernikokonaisuus
11. Naistoimikunta
12. Tilinpäätös
 - Tuloslaskelma
 - Tase

1. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Hämeen piiri

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Hämeen piiri ry on alueellinen kansalaisjärjestö, joka edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia. Piiri toimii Pirkanmaalla, Kanta-Hämeessä ja Päijät-Hämeessä, yhteensä 44 kunnassa. Piirin alueella vuonna 2021 oli 69 paikallisyhdistystä, joissa oli jäseniä yhteensä 11 217. Piiri tuottaa palveluita lapsiperheille, kunnille ja ammattilaisille sekä vaikuttaa lapsia ja perheitä koskevaan päätöksentekoon. Lisäksi se tarjoaa mahdollisuuksia toimia vapaaehtoisena lasten, nuorten ja perheiden hyväksi.

2. Vaikuttaminen ja viestintä

MLL:n Hämeen piirin vaikuttamistyö omalla alueellaan perustuu lasten oikeuksiin ja ihmisoikeuksiin. Tavoitteena on, että YK:n lapsen oikeuksien sopimus toteutuu Suomessa mahdollisimman hyvin. Piirin viestintä pohjautuu kolmeen perustehtävään: vapaaehtoistoiminta, vaikuttaminen sekä vanhempien, lasten ja nuorten tukeminen ovat viestinnän peruspilarit. MLL:n kaikessa viestinnässä keskeistä on lapsuuden arvostus, lasten ja nuorten oman äänen esille tuominen sekä perheiden moninaisuuden ymmärtäminen ja arvostus.

Piirin eri toimintojen markkinointia tehtiin säännöllisesti. Markkinoinnilla tavoiteltiin sekä kohderyhmää että vapaaehtoisia. Paikallisyhdistyksille suunnattu piirikirje lähetettiin yhdistyksille vuoden aikana kuusi kertaa. Vanhemmuutta ja perheiden hyvinvointia tukevaa sisältöä jaettiin piirin sosiaalisen median kanavissa. Piirien ja keskusjärjestön viestijöiden yhteistyön välineenä toimii Yhteispeliä viestintään -ryhmä, joka kokoontui säännöllisesti etäyhteyksillä.

MLL:n Hämeen piirin viestinnässä painopiste oli digitaalisessa viestinnässä. Sosiaalisen median kanavista Hämeen piiri vaikuttaa Facebookissa, Instagramissa, Twitterissä ja LinkedInissä. Näistä aktiivisinta toimintaa on Facebookissa ja Instagramissa.

Hyvä joulumieli -keräys toteutettiin valtakunnallisesti jo 25. kerran yhteistyössä Ylen ja SPR:n kanssa. Hyvä joulumieli -lahjakortteja jaettiin piirin alueella ennätyselliset 1 920 kappaletta.

Hyvinvointialueen tammikuun 2022 aluevaaleja edeltäneillä viikoilla piiri tuotti mielipidekirjoituksia, jotka tuottivat vuoden vaihteessa seitsemän eri mediaosumaa paikallisissa ja alueellisissa sanomalehdissä.

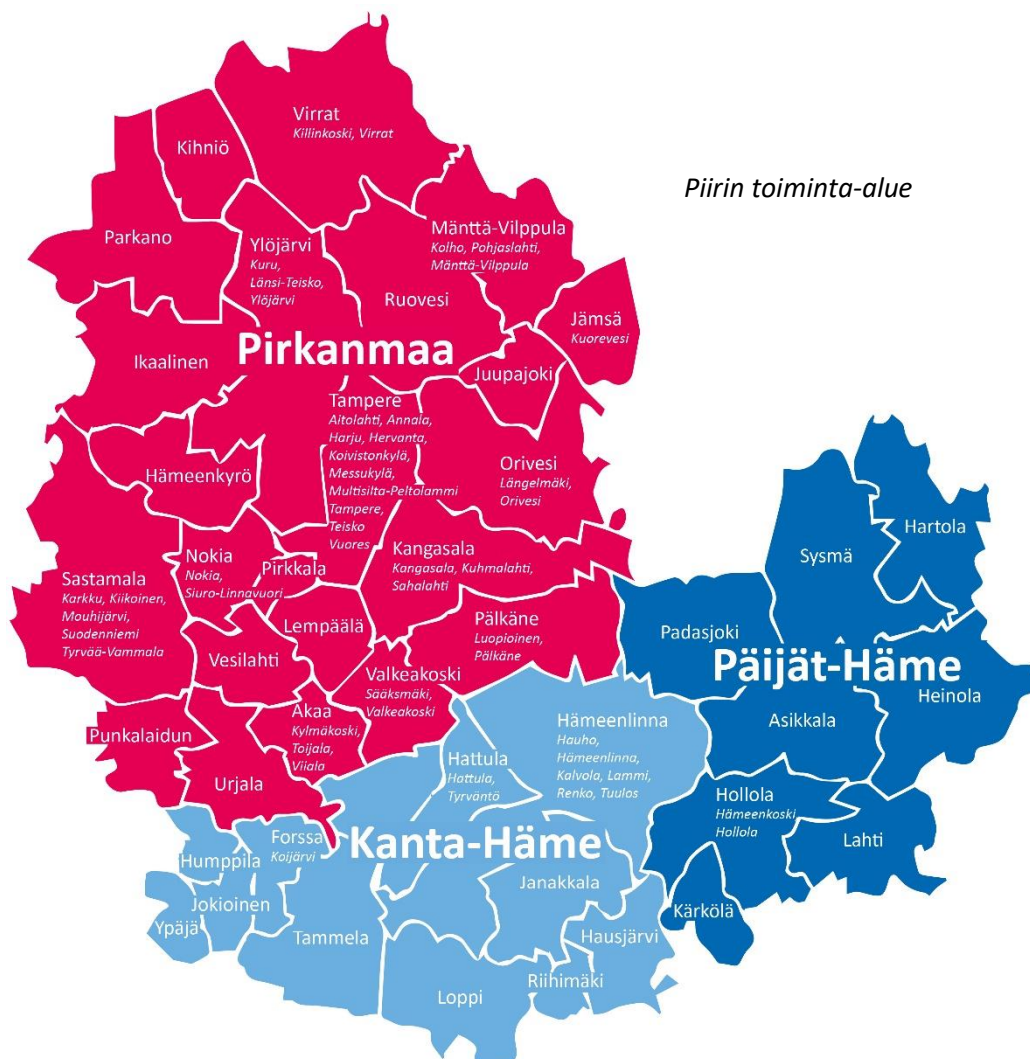

3. Yhdistystoiminnan ammatillinen tuki

Piirin ammatillinen tuki paikallisyhdistyksille perustuu MLL:n valtakunnallisiin tavoitteisiin ja linjauksiin. Tuen avulla vahvistetaan paikallisyhdistysten ja perhekahviloiden toimintaedellytyksiä. Yhdistykset kaipaavat tukea erityisesti vapaaehtoisten rekrytoinnissa, perhekahviloiden käynnistämisessä, toiminnan hiipussa, taloudenhoidossa, viestintäasioissa sekä yhdistyshallinnon hoitamisessa. Yhdistyksiä tiedotettiin poikkeusolojen toimintaohjeista aktiivisesti eri kanavissa ja yhdistysten tukipyyntöihin vastattiin.

Yhdistys- ja perhekahvilatoiminnan tueksi järjestettiin kaksi perhekahvilaohjaajien verkkoperehdytystä, kaksi yhdistystoiminnan koulutusta, sekä kaksi muuta vapaaehtoisille suunnattua koulutusta. Lisäksi järjestettiin Ryhdistä yhdistystä-verkkokurssi yhteistyössä muiden MLL:n piirien kanssa. Verkko- ja yhdistystapaamisten lisäksi yhdistyksiä ohjattiin puhelimitse, sähköpostilla, viesteillä sekä piirin ylläpitämissä puheenjohtajien ja perhekahvilaohjaajien Facebook-ryhmissä.

Vuoden 2021 alussa käynnistyi valtakunnallinen VJK (vapaaehtoistoiminnan johtamiskoulutus). Hämeen piiristä koulutukseen osallistui 13 puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa eri puolelta piiriä. Koulutukseen kuului aloitusseminaarin lisäksi kaksi aluepajaa, vertaistapaamisia sekä tehtävien tekemistä Moodle-alustalla. Opiskelu tapahtui kokonaan etäyhteyksillä. Piirin koordinaattorin tehtäviin kuului tehtävien arviointi, aluepajojen ohjaaminen yhdessä Järvi-Suomen piirin ja keskusjärjestön kanssa sekä opiskelijoiden henkilökohtainen ohjaus. Koulutuksen suoritti vuoden aikana loppuun kolme opiskelijaa.

4. STEA avustainen tukihenkilötoiminta

Perhekummitoiminta

MLL:n Hämeen piirin perhekummitoiminta on suunnattu odottaville perheille tai perheille, joissa on alle kouluikäisiä tai alakouluikäisiä lapsia. Perhekummitoiminnan tavoitteena on tukea ja vahvistaa vanhemmuutta sekä lapsiperheen hyvinvointia, ehkäistä ongelmien syntymistä ja kasautumista, ja antaa voimia arkeen. Tavoitteena on myös toteuttaa laadukasta, ammatillisesti ohjattua vapaaehtoistyötä, joka tuottaa iloa ja hyvinvointia sekä lapsiperheelle että vapaaehtoiselle. Perhekummit ovat täysi-ikäisiä, auttamisesta kiinnostuneita ja sitoutuneita vapaaehtoisia. Perhekummitoimintaa toteutetaan STEA:n rahoittamana. Henkilöresursseissa oli jonkin verran vaihtuvuutta. Pirkanmaan perhekummikoordinaattorin sijainen vaihtui keväällä ja Kanta-Hämeen koordinaattorin sijainen työskenteli loppuvuoden osa-aikaisesti.

Perhekummitoiminta koostuu uusien perhekummien rekrytoinnista, koulutuksien ja perehdytysten järjestämisestä sekä perheiden ohjaamisesta mukaan toimintaan. Lisäksi tehtiin aktiivista toiminnan seuranta ja arviointia. Tampereen seudun ammattiopiston kanssa jatkettiin yhteistyötä kumppanuussopimuksen mukaisesti. Toimimalla perhekummeina kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon opiskelijat voivat suorittaa tutkinnonosan ”Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö”. Vuoden 2021 aikana koulutettiin kuusi uutta perhekummiä, joista toimintaan mukaan lähti kolme. Määrä on edellisvuotta pienempi, koska Tredussa aloitti vain yksi opiskelijaryhmä, jolle koulutusta voitiin tarjota.

”Olen itse ollut aikanaan samassa tilanteessa, kuin kummiperheeni perheen äiti ja on ollut palkitsevaa, kun olen nyt vuosien jälkeen ja oman lapseni jo aikuistuttua voinut olla tukena hänelle.”

MLL:n piirien välistä yhteistyötä kehitettiin ja Hämeen piiri otti käyttöön tukihenkilötoiminnan toiminnan-ohjausjärjestelmä Sensen syksyllä 2021. Vapaaehtoisia rekrytoitiin eri somekanavien sekä yhteistyöverkostojen kautta. Yhteis- ja kehittämistyötä tehtiin eri maakuntien alueilla; kuntien, kaupunkien sekä muiden järjestöjen kanssa. Hämeen piiri organisoi ja järjesti piirien perhekummikoordinaattoreille kolme valtakunnallista työpajaa. Lisäksi piiri organisoi piireille valtakunnallisen omakustanteisen vuorovaikutuskoulutuksen.

”Perhekummius on ollut positiivinen kokemus.”

Koronapandemian vuoksi perehdytykset ja yhteydenpito vapaaehtoisiin vapaaehtoisin toteutettiin pääosin etäyhteyksillä. Loppuvuodesta koulutuskeskus Salpauksen opiskelijat järjestivät projektityönä Päijät-Hämeen perhekummeille laavuretken. Koordinaattorit jakoivat vähävaraisille perheille Linnanmäen rannekkeita ja jouluna K-kaupan ruokakortteja. Lahden Pelicans keräsi rahaa ja lahjoitti alueen lapsiperheille 150 ruokakassia jouluna ja Hämeen piiri oli mukana organisoidussa jakelussa. Piiri järjesti Vanhemmuuden ABC-koulutuksen, johon osallistui kolme perhekummitoiminnassa mukana olevaa henkilöä.

Koko piirin alueella käynnissä olevia kummisuhteita oli 92. Vapaaehtoistunteja kertyi perhekummien tekemänä noin 5 060. Kanta-Hämeen alueella oli yhteensä 43 kummisuhdetta. Toimintaa järjestettiin Hämeenlinnassa, Riihimäellä, Janakkalassa, Lopella, Iittalassa, Hattulassa, Hausjärvellä sekä Forssan seudulla (Forssa, Humpvila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä). Pirkanmaalla aktiivisia kummisuhteita oli 17. Toimintaa oli Pirkanmaalla Tampereen lisäksi Kangasalla, Ylöjärvellä ja Hämeenkyrössä. Toimintaa oli Pirkanmaalla Tampereen lisäksi Kangasalla, Ylöjärvellä, Akaassa, Pirkkalassa ja Hämeenkyrössä. Päijät-Hämeessä oli yhteensä 32 kummisuhdetta. Toimintaa oli Lahdessa, Heinolassa, Asikkalassa, Hollolassa ja Orimattilassa. Orimattila on mukana Hämeen piirin perhekummitoiminnassa, koska kaupunki kuuluu Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymään.

Perhekummitoiminnassa 98% tuettavista koki saaneensa toiminnasta iloa ja hyvää mieltä. Vastaajista 96% oli kokenut saaneensa toiminnan kautta mielekästä tekemistä ja yhdessäoloa. Vastaajista 95% koki vanhemmuudessa jaksamisen kohentuneen ja 98% tuettavista oli sitä mieltä, että perheen lapsi tai lapset saivat toiminnasta iloa ja hyvää mieltä. Yhteistyökumppaneilta saadun palautteen mukaan 80% oli täysin samaa mieltä siitä, että perhekummitoiminta on tarpeellista.

*92 perhekummisuhdetta
52 lukumummi- ja -vaaria
166 vapaaehtoista*

Vapaaehtoisista tukihenkilöistä 98% koki saaneensa iloa ja hyvää mieltä toiminnasta ja 96% koki olleensa hyödyksi ja avuksi perheelle. Vastaajista 98% koki saaneensa toiminnasta uusia sosiaalisia kontakteja sekä mielekästä tekemistä ja yhdessäoloa. Perhekummitoiminnassa mukana oli 112, lukumummi- ja vaari -toiminnassa 52 ja läskykummitoiminnassa 2 vapaaehtoista. Yhteensä tukihenkilötoiminnan vapaaehtoisia oli 166.

Lukumummi- ja vaari -toiminta

Lukumummi ja -vaari -toimintaa tehdään yhteistyössä Niilo Mäki Instituutin kanssa ja toiminta on suunnattu 2–6. luokkalaisille, jotka tarvitsevat lisätukea lukemiseen. Lukutuokio on kerran viikossa. Toimintamalleja on kaksi; sujuvaa lukutaitoa tukeva ja suomea toisena kielenään käyttäville suunnattu sanavarastoa kehittävä malli. Opettajan tehtävänä on valita lukutuokioihin osallistuvat lapset, etsiä yhdessä lasten kanssa lukutuokioille sopivat kirjat sekä järjestää koulusta vakiotila tuokioille.

Toiminnan tarkoituksena on tarjota lapsille lisää lukukokemuksia sekä innostaa heitä lukemisen pariin yhteisten lukutuokioiden avulla. Lisäksi lapset saavat kontaktin isovanhempien sukupolvea edustavaan aikuiseseen ja seniorit saavat merkityksellistä sisältöä arkeensa. Piirin työntekijät perehdyttävät Lukumummit ja -vaarit sekä opettajat toimintamalliin ja järjestävät vertaistapaamisia vapaaehtoisille.

Koronan takia kouluille ei päässyt, mutta syksyllä 2021 jotkin koulut väljensivät rajoituksiaan ja muutama vapaaehtoinen pääsi kouluille syysloman jälkeen. Pirkanmaalla koulutettiin 14 uutta vapaaehtoista, mutta he pääsivät koululle vasta 2022. Niilo Mäki Instituutti järjesti useita kirjailijavierailuita verkossa ja Lahdessa vapaaehtoisille järjestettiin 2 vertaistapaamista kasvokkain. Piirin alueella oli yhteensä 52 lukumummi- ja -vaaria kaikissa maakunnissa (Päijät-Häme 20, Pirkanmaa 32).

Lukumummi- ja vaari -toimintaan osallistui noin 60 lasta. Toiminnalle asetettuja tavoitteita arvioitiin vapaaehtoisille suunnatun kyselyn kautta. Vapaaehtoisista noin puolet oli sitä mieltä, että lasten lukusujuvuus oli toiminnan myötä parantunut. Puolet vastaajista eivät kokeneet mahdolliseksi arvioida lukusujuvuuden kehitystä, sillä lukukertoja oli koronan asettamien rajoitusten vuoksi kertynyt niin vähän. Lasten lukuinnostuksen vapaaehtoiset arvioivat joko kasvaneen tai pysyneen ennallaan.

Läksykummitoiminta

Lahdessa koulutettiin keväällä 2021 viisi vapaaehtoista läksykummi. Toimintaa markkinoitiin koulujen kuraattoreille, mutta heidän kauttaan toimintaan ei tullut yhtäkään koululaista. Syksyllä 2021 läksykummeja toimintaan jäi kaksi ja he pääsivät koululle tukemaan yhteensä kolmea koululaista. Nämä koululaiset tulivat toimintaan mukaan aktiivisen erityisopettajan kautta.

5. Lasten ja nuorten tukihenkilötoiminta (kaveritoiminta)

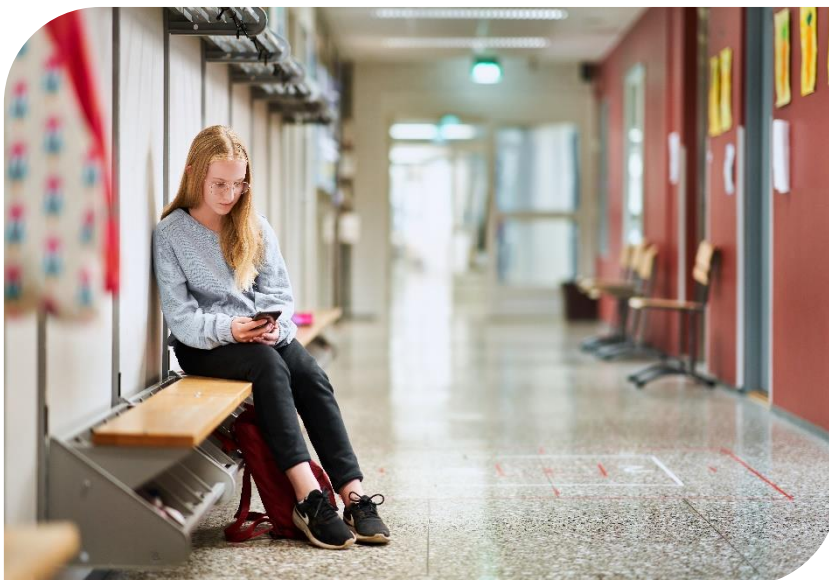
Lasten ja nuorten tukihenkilötoiminta on tarkoitettu 9–17-vuotiaille lapsille ja nuorille, jotka tarvitsevat rinnalleen turvallisen ja luotettavan aikuisen. Toiminta on suunnitelmallista, organisoitua ja ohjattua vapaaehtoistoimintaa, jonka avulla pyritään ennaltaehkäisemään lasten ja nuorten ongelmia. Tukisuhde luodaan vuoden ajaksi. Piiri vastaa vapaaehtoisesti toimivien tukihenkilöiden koulutuksesta ja ohjauksesta sekä tukisuhteen aloituksen jälkeen toteutettavista seurantalapalaverista yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa. Tukisuhdehakemukset ohjautuvat piirille kunnan sosiaalityön kautta.

Tukihenkilötoiminnan sopimuskuntia ovat Nokia, Kangasala ja Lempäälä kuntien kanssa. Vapaaehtoiset ovat ohjautuneet tukihenkilöiksi vuonna 2021 erityisesti Nokian ja Kangasalan kuntiin. Piirin koulutukseen ja perehdytyksiin osallistui vuoden aikana 11 uutta vapaaehtoista. Kuluneen vuoden aikana aloitettiin yhteensä 10 uutta tukisuhdetta ja kolme tukisuhdetta jatkui edelliseltä vuodelta. Vuoden aikana tukihenkilökoulutuksen lisäksi järjestettiin verkkoinfoja, vertaistapaamisia verkossa, sekä virkistystä geokätköilyn, laavuretken ja teatterin merkeissä. Tukihenkilön ja tuettavan tapaamisiin noin joka toinen viikko, sisältyi edelleen paljon epävarmuutta ja haasteita koronarajoitusten vuoksi.

6. Kouluyhteistyö

Vuonna 2021 Hämeen piiri tuki alueensa tukioppilaskouluja materiaalien, koulutuksien, vinkkien ja ohjeiden kautta. Kehitimme yhdessä kouluyhteistyön kouluttajatoimintaa muiden piirien ja keskusjärjestön kanssa. Tuimme kouluja, lapsia, vanhempia ja opettajia mediakasvatuskysymyksissä materiaalein ja koulutuksin. Etäkouluttaminen oli arkipäivää, mutta saimme myös vieraila kouluilla.

Hämeen piiri oli mukana MLL:n keskusjärjestön kouluyhteistyön tiimissä 50 % työajalla elokuusta joulukuuhun. Tähän työhön sisältyi MLL:n Pohjanmaan piirin kouluyhteistyön koordinointi. Hämeen piiri oli myös mukana tukioppilastoiminnan pro gradu – tutkielmassa, kun Hämeen piirin kouluttaja keräsi tutkielmansa aineiston haastatteleamalla Hämeen piirin alueen tukioppilaita.

Erilaisiin koulutustilaisuuksiin osallistui vuoden aikana 2392 lasta, nuorta ja aikuista, mikä on lähes 1000 osallistujaa enemmän kuin vuonna 2020

Tukioppilastoiminta

Tukioppilaat ovat vapaaehtoisia yläkoulujen oppilaita, jotka haluavat toimia kouluyhteisön hyväksi. Tavoitteena on parantaa koulun ilmapiiriä, ennaltaehkäistä ja vähentää koulukiusaamista ja edistää yhteisöllisyyttä. Keskeistä toiminnassa on lasten ja nuorten osallisuus, mahdollisuus suunnitella itse, toteuttaa ja arvioida toimintaa. Toiminnasta vastaa koulussa työskentelevä aikuinen ohjaaja. Piiri koordinoi omalla alueellaan valtakunnallista tukioppilastoiminnan verkostoa ja ylläpitää alueensa tukioppilaskoulujen rekisteriä sekä kokoaa tietoa toiminnan kehittämistarpeista ja vahvuuksista kouluissa. Kouluille tarjotaan koulutusta, ohjausta ja aineistoja sekä koulujen tukioppilaille että tukioppilastoiminnan ohjaajille. Piiri koordinoi ja kehittää kouluyhteistyötä yhdessä MLL:n keskusjärjestön ja muiden piirien kanssa.

94 tukioppilaskoulua
144 tukioppilasohjaajaa
1691 tukioppilasta
28 tukioppilaskoulutusta
451 osallistujaa

MLL:n Koulurekisteriin tukioppilaskoulut kirjaavat itse oman koulunsa tukioppilastoiminnan tiedot ja sen, miten MLL toimintaa tukee. MLL:n Hämeen piiri kutsutaan yhä useammin tukioppilaiden peruskoulutusta pitämään. Lähes 93 % kouluista hyödyntää MLL:n tukioppilastoiminnan materiaaleja ja tukioppilaskoulujen yhteistyö paikallisyhdistyksien kanssa on lisääntynyt. Toisaalta opettajien osallistuminen MLL:n koulutuksiin tai tapaamisiin on vähentynyt pandemian aikana.

Koulutuksista kerätään palautetta Koppa – palautejärjestelmän kautta. Tukioppilaiden mukaan peruskoulutus antoi paljon valmiuksia vaikuttaa kiusaamiseen ja yksinäisyyteen koulussa. Koulutus antoi tukioppilaille paljon tai erittäin paljon (66 %) valmiuksia siihen, miten toimia, jos jotakuta kiusataan koulussa. Koulutus antoi heille paljon tai erittäin paljon (58 %) rohkeutta tehdä pieniä ystävällisiä tekoja koulun arjessa ja tukioppilasryhmä sai paljon tai erittäin paljon (80 %) uutta intoa toimia muiden oppilaiden hyväksi. Tukioppilasohjaajien peruskoulutus sekä jatkokoulutukset tarjottiin vuonna 2021 viimevuotiseen tapaan etäkoulutuksina keskusjärjestön toimesta.

”Tosi hyvä ja asianmukainen. Kaikki tarvittava tieto ja opastus.”

”Tukarikoulutuksesta sain paljon vinkkejä tuntien pitämiseen ja nyt tukariksi meneminen tuntuu paljon rennommalta ja helpommalta.”

Kummioppilas- ja tutortoiminta

Kummioppilastoiminnan tavoitteena on luoda kouluun yhteisöllisyyttä ja edistää uusien ekaluokkalaisten turvallista koulun alkua ehkäisemällä yksinäisyyttä ja kiusaamista. Piiri järjesti alakoulujen kummioppilasohjaajille koulutusiltapäivän yhdessä MLL:n keskusjärjestön kanssa. Osallistujina oli 20 alakoulun opettajaa.

Tutortoiminnan tavoitteena on lisätä opiskelijoiden hyvinvointia, luoda oppilaitokseen hyvää ilmapiiriä sekä edistää opiskelijoiden osallisuutta yhteisön jäsenenä. Piiri tuki koulujen tutortoimintaa koulujen tarpeen mukaan.

Mediakasvatus

Netti, some ja erilaiset digitaaliset sisällöt ovat osa arkea, tuovat hauskuutta ja ajanvietettä sekä mahdollistavat erilaisia harrastuksia. Digitaaliset sisällöt täyttivät pandemia aikana niin työ-, koulu- kuin vapaa-aikaa. Somesta löytyy jatkuvasti uutta kiinnostavaa sisältöä mitä katsoa ja ruutujen ääreltä voi olla vaikea irtautua. Piiri järjesti digihyvinvointikoulutuksia alueensa ala- ja yläkouluissa oppilaille, vanhempainiltoja vanhemmille sekä kaksi Lapset ja media – koulutusta lastenhoitotoiminnan hoitajille.

Mediakasvatuksen oppitunneilla pohdittiin yhdessä kouluttajan kanssa mitä vaikutuksia mediankäytöllä voi olla omalle hyvinvoinnille. Oppitunneilla lisättiin oppilaiden tietoa ja ymmärrystä, miten verkkoympäristöt toimivat ja miten ne vaikuttavat mediankäyttöön. Vanhempainillat lisäsivät vanhempien ja ammattikasvattajien tietoja lasten ja nuorten mediankäytöstä ja sen merkityksestä lasten elämässä ja kehityksessä. Vanhempainilloissa pohdittiin yhdessä vanhempien kanssa, minkälaisia vaikutuksia mediankäytöllä on lapsen kehitykseen ja hyvinvointiin sekä mistä asioista kasvattajan tulisi huolehtia tasapainoisessa digiarjessa.

*Mediakasvatuskoulutukset:
90 oppituntia
8 vanhempainiltaa
1436 lapsiosallistujaa
200 aikuisosallistujaa*

Pirkkalan Lions, Pirkkalan kunta ja MLL:n Pirkkalan paikallisyhdistys tarjosivat syksyllä kaikille kunnan 1.luokkalaisille sekä heidän vanhemmilleen mediakasvatuskoulutukset. Myös MLL:n paikallisyhdistykset olivat tukemassa paikkakuntansa kouluja kustantamalla mediakasvatuskoulutuksia.

”Todella hyvä koulutus ja avasi silmiä todella paljon. Olisi ollut hyvä, kun vielä lapsenikin olisi voinut kuunnella... Onneksi voin kuitenkin sanoa itselleni kiitos, että mediakasvatus kuitenkin oikealla tolalla. Kiitos.”

”Hyvä koulutus. Pisti miettimään, ettei somea kannata ”pelätä”, vaikka tietysti ekaluokkalaisten vanhempana ensin tulevat mieleen huolet liittyen esim. kiusaamiseen jne.”

7. Lastenhoitopalvelu

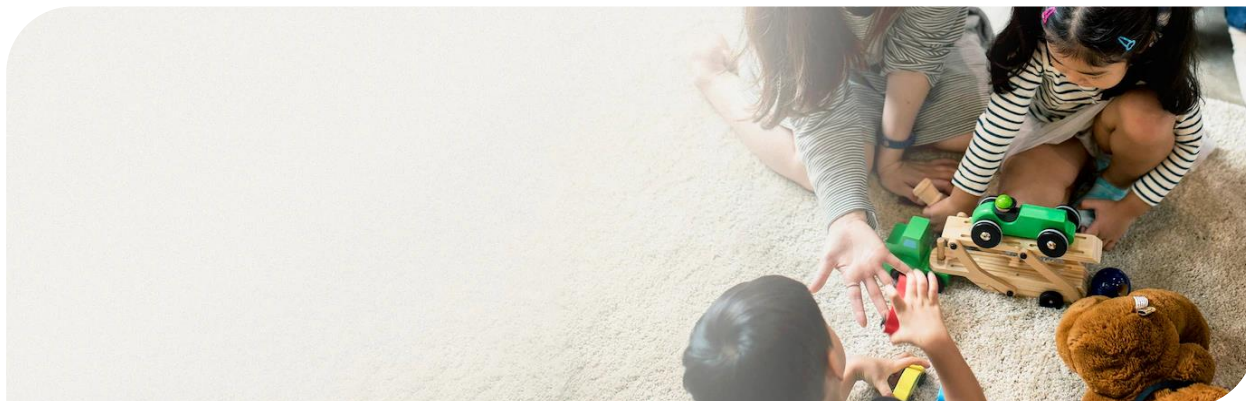
MLL:n lastenhoitoapu on ennaltaehkäisevää arjen tukea lapsiperheille tilapäisissä lastenhoitotarpeissa. Se on valtakunnallista toimintaa, jota ohjaavat yhteiset laatutavoitteet. Kunnan taloudellinen tuki mahdollistaa paikkakunnan perheille joustavan ja heidän tarpeitaan vastaavan lastenhoitoavun. Vuonna 2021 toiminnassa oli mukana 19 kuntaa: Akaa, Hattula, Hausjärvi, Hämeenlinna, Hämeenkyrö, Kangasala, Lempäälä, Loppi, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Pälkäne, Riihimäki, Ruovesi, Sastamala, Tampere, Valkeakoski, Virrat ja Ylöjärvi. MLL ei peri perheiltä maksuja, vaan perhe toimii hoitajan työnantajana. Perhe voi tilata hoitajan nettissä tai arkisin puhelimitse klo 8-12.

Piirin toimesta perheitä ohjattiin vuoden aikana mm. työnantajavelvoitteiden hoitamisessa ja tarvittaessa annettiin palveluohjausta. Toimintaa markkinoitiin säännöllisesti piirin somekanavissa, sekä kunnan verkostojen kautta mm. neuvoloiden ja varhaiskasvatuksen kanssa yhteistyössä. MLL:n paikallisyhdistykset osallistuivat aktiivisesti lastenhoitotoiminnan markkinointiin omilla alueillaan. MLL:n Hämeen piirin lastenhoitotoiminnassa työskenteli 165 hoitajaa ja lastenhoitotunteja kertyi 4 499. Piirin alueella järjestettiin kuusi lastenhoitokurssia pääosin verkossa. Myös hoitajien toiminnanohjaukset pidettiin pääosin etäyhteyksin (11 pienryhmää ja 6 jatkokoulutusta).

Tilaukset laskivat valtakunnallisesti kaikkialla MLL:n lastenhoitopalvelussa verrattuna koronaa edeltävään aikaan. Koronan vaikutukset näkyivät perheiden tilausmäärien laskuna, mikä aiheutti hoitajien passivoitumista. Koronan väistyessä perheet aktivoituivat, mutta eivät välttämättä saaneet tilauksiin hoitajia. Alueellisilla koronarajoituksilla ja suosituksilla on ollut vaikutusta tilausmääriin, sillä ne ovat rajoittaneet vanhempien vapaa-ajanviettoa. Sovittuja hoitokeikkoja peruuntui paljon sairastumisten vuoksi. Koronan takia sairaan lapsen hoitoa ei ollut tarjolla lainkaan. Lastenhoitopalvelu oli auki koko vuoden poikkeusoloista huolimatta ja palvelu oli kaikkien lapsiperheiden ulottuvilla vuorokauden ajasta riippumatta.

*165 hoitajaa
4 499 hoitotuntia
6 lastenhoitokurssia
11 pienryhmää
6 jatkokoulutusta*

Lastenhoitotoiminnassa tehtiin asiakastyytyväisyyskysely perheille. Tulosten mukaan perheet kokivat kotiin annettavan lastenhoitoavun tärkeänä. Etenkin sen koettiin helpottavan perheen arkea ja mahdollistavan vanhemman tai vanhempien vapaa-ajan ja harrastukset. Kyselyyn olivat vastanneet myös perheet, jotka eivät olleet löytäneet tilaukseen hoitajia. Hoitajien saaminen harvaan asutuilla seuduilla on haasteellista, sillä useat hoitajat ovat nuoria, joilla ei ole autoa käytössä. Asiakaskyselyn tuloksia käsiteltiin yhdessä hoitajien kanssa pienryhmissä.

8. Mentalisaatioperustaiset koulutukset

Vahvuutta vanhemmuuteen® ja Lapsi mielessä® -ohjaajakoulutus

Koulutus (7,5 op) on suunnattu sosiaali-, terveys-, kasvatusalan henkilöstölle. Koulutuksissa perehdytään mentalisaatioteoriaan ja Vahvuutta vanhemmuuteen – ja Lapsi mielessä -ryhmämalleihin. Lisäksi koulutuksissa perehdytään vanhemmuuden tukemiseen, ryhmän ohjaamiseen, sekä mentalisaatioon perustuvaan reflektiivisen työotteen omaksumiseen ja soveltamiseen ryhmänohjaustilanteissa ja omassa työssä.

Vuoden 2020–2021 aikana toteutettiin yksi ohjaajakoulutus. Koulutus aloitettiin Hämeenlinnassa ja tämän jälkeen koulutus siirrettiin verkkoon. Koulutukseen osallistui yhteensä 24 ammattilaista eri puolelta Suomea. Koulutus päättyi keväällä 2021. Piiri ja Keskusjärjestö järjestävät yhteistyössä koulutetuille ohjaajille syventäviä jatkokoulutuksia. Koronan vuoksi koulutuspäivät siirrettiin verkkoon ja mahdollisti koulutettujen osallistumisen koulutuspäiviin valtakunnallisesti.

HuuMa -Jututtamo

HuuMa- Päijät-Häme, huumeeton maakunta hanke osti piiriltä kaksi Jututtamo- ohjaajakoulutusta (1,5 op). Hankkeen tavoitteena on vahvistaa vanhempien valmiuksia puhua päihteistä, sekä muista haastavista nuoren elämään ja vanhemmuuteen liittyvistä asioista. Lisäksi tavoitteena on saada vertaistukea vanhemmuuteen. Hankkeessa haluttiin välittää nuorten ja heidän vanhempiensa kanssa työskenteleville ammattilaisille mentalisaatioon perustuvaa ohjaustapaa. Koulutukseen osallistujat edustivat kuntien ammattilaisia, jotka työskentelevät nuorten ja heidän perheidensä kanssa (mm. koulukuraattori, nuoriso-ohjaaja, lapsiperhepalveluiden lähityöntekijä, koulun nuorisotyöntekijä, sosiaalipalveluiden lähityöntekijä). Kahteen eri Jututtamo-ohjaajakoulutukseen osallistui yhteensä 26 henkilöä (Hollola, Orimattila, Asikkala, Kärkölä sekä Päijät -Hämeen hyvinvointikuntayhtymä). Koulutukset toteutettiin verkossa aikajaksolla 2020–2021.

Perheen parissa – mentalisaatio ja reflektiivinen työote asiakastyössä ja kohtaamisissa

Keväällä 2021 toteutettiin toinen Perheen parissa koulutuskokonaisuus (17,5 h) Tampereen kaupungin perhetukikeskusten henkilöstölle. Koulutus toteutettiin kokonaisuudessaan verkkokoulutuksena. Koulutukseen osallistui kahden esihenkilön lisäksi yhteensä 15 työntekijää.

9. Hallinto ja talous

Hallinto

Piirin strategisesta päätöksenteosta vastasi piirihallitus, jonka muodosti puheenjohtajisto, kahdeksan varsinaista ja kahdeksan varajäsentä. Hallituksen lisäksi muodostettiin piirin puheenjohtajistosta ja yhdestä hallituksen jäsenestä työvaliokunta, jonka sihteerinä vt. toiminnanjohtaja toimi. Hallituksella oli vuoden aikana kahdeksan kokousta, jotka järjestettiin etäyhteyksillä. Piirin operatiivisesta toiminnasta vastasi vt. toiminnanjohtaja.

Piirin toimihenkilöissä ja heidän tehtävänkuvuissaan tapahtui jonkin verran muutoksia vuoden 2021 aikana. Lastenhoitotoiminnan koordinaattori siirtyi tekemään alkuvuodesta Kotineuvola Oy:n palvelupäällikön sijaisuutta ja hänen tilalleen rekrytoitiin sijainen elokuussa. Kouluyhteistyön koordinaattori siirtyi tekemään sijaisuutta 50% työajalla keskusjärjestössä niin ikään elokuun alusta alkaen. Keväällä tukihenkilötoimintaan rekrytoitiin uusi koordinaattori irtisanoutuneen työntekijän tilalle. Marraskuussa piiri irtisanoi kahden työntekijän työsuhteet päättymään kuuden kuukauden irtisanomisajalla tuotannollisten ja taloudellisten syiden vuoksi. Vuoden 2021 lopussa piirissä työskenteli 11 henkilöä.

Talous

Talouden tavoitteena on rahoitus- ja kulupohja, jolla turvataan piirin toimintaedellytykset. Toimintavuosi oli taloudellisesti haastava. Tilikauden tulos jäi alijäämäiseksi -52 891,69 e. Kokonaistuotot olivat 544 338,75 e ja kokonaiskulut 597 230,44 e. Taseen loppusumma oli 281 865,11 €. Maksuvalmiuden ylläpitoon kiinnitettiin erityistä huomiota ja piiri selviytyi maksuvelvoitteista omalla rahoituksella.

Poikkeuksellinen vuosi näkyi tuotoissa kunta-avustusten ja korvausten selvänä vähentymisenä. Niiden määrä putosi edellisvuodesta 52 %. Avustavia kuntia oli vähemmän ja niiden maksamien avustusten taso laski. Piirin omistama Kotineuvola Oy on tuottanut yhteiskunnallisena yrityksenä ry:lle tuloja kulukorvausten muodossa, mutta toimintavuonna ei korvauksia maksettu. Muita avustuksia saatiin MLL:n keskusjärjestön maksamista STEA-avustuksista, sekä piirin omien toimintojen ja hankkeiden avustuksista. Muut varsinaisen toiminnan tuotot muodostuivat koulutus-, tukihenkilötoiminnan ja aineistojen tuotoista sekä toimitilojen vuokraamisesta. Koulutustuotot toteutuivat ennakoitua paremmin. Piiri sai tukea Hämeen lasten säätiöltä viestinnän toteuttamiseen.

Pääosa varsinaisen toiminnan kuluista ovat henkilöstö- ja toimintakuluja, joiden suuruus riippuu hankkeiden henkilöstön ja toteutetun toiminnan määrästä. Toisen perättäisen koronavuoden rajoitustoimet ja uudet työtavat näkyivät kulusäästöinä. Toimintakuluissa erityisesti matkakulujen määrä väheni edelleen. Piiri on ostanut lastenhoitotoiminnan ohjelman ja välitystyön MLL:n Uudenmaan piiriltä. Välitystyön työn kuluosuus laski puoleen. Muita kuluja aiheutui toimitila- ja toimistokuluista. Piiri on hyödyntänyt mahdollisuutta kohdentaa hallinnon yleiskuluja STEA-rahoitteisille toiminnoille.

Varainhankinnassa jäsenmaksutuottojen määrä väheni hieman. Jäsenmaksujen osuus oli kokonaistuotoista 4 %. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottoja oli edellisvuotta enemmän.

10. Konsernikokonaisuus

MLL:n Hämeen piiri ry, MLL:n Hämeen piirin Kotineuvola Oy ja Hämeen lasten säätiö sr muodostavat MLL:n Hämeen piirin konsernikokonaisuuden. Toimintavuosi oli kokonaistuloksellisesti alijäämäinen.

Kotineuvola Oy toimii yhteiskunnallisena yrityksenä ja kohdentaa tuloksensa piirin yleishyödylliseen toimintaan. Oy:n toimintavuosi oli ry:n tavoin haasteellinen. Liikevaihto laski ja tulos jäi alijäämäiseksi. Hämeen lasten säätiö käyttää sijoitusvarallisuuden tuottoja säätiön toiminnan tarkoituksen mukaisesti. Sijoitusvarallisuuden arvonnousu ja hyvä vuosituotto mahdollistivat piirin viestinnällisen toiminnan tukemisen. Tilikauden tulos oli ylijäämäinen.

11. Naistoimikunta

Vuosi 2021 oli MLL:n Hämeen piirin ja myös naistoimikunnan toiminnan 70-vuotisjuhlavuosi, jota ei vietetty vallitsevan koronapandemian vuoksi. MLL:n Hämeen piirin naistoimikuntaan kuului 20 jäsentä. Kokouksiin ja päätöksiin liittyvä yhteydenpito hoidettiin poikkeuksellisesti sähköpostitse ja puhelinkeskusteluin. Viattomien lasten päivän Enkelikirkkoa, 67 vuotta vanhaa perinnettä, ei järjestetty koronarajoitusten takia.

Marraskuussa naistoimikunta lahjoitti 600 euroa MLL:n Lasten ja nuorten tukihenkilötoimintaan MLL:n Hämeen piirin alueelle ja joulukuussa 5 000 euroa MLL:n Hyvä Joulumieli -keräykseen, jolla autettiin vähävaraisia perheitä 70 euron ruokalajakortein.

12. Tilinpäätös

Tuloslaskelma

	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2020 - 31.12.2020
Varsinainen toiminta	-81 491,17	-42 258,32
Varsinaisen toiminnan tuotot	509 891,89	671 179,10
Varsinaisen toiminnan kulut		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Varastojen lisäys+ tai vähennys-	-0,90	-23,90
Henkilöstökulut	-474 451,02	-580 664,36
Poistot	-202,20	-269,60
Muut kulut	-116 728,94	-132 479,56
Varsinainen toiminta yhteensä	-81 491,17	-42 258,32
Tuotto-/Kulujäämä	-81 491,17	-42 258,32
Varainhankinta		
Varainhankinnan tuotot	29 254,00	44 476,00
Varainhankinnan kulut	-5 638,60	-15 645,22
Varainhankinta yhteensä	23 615,40	28 830,78
Tuotto-/Kulujäämä	-57 875,77	-13 427,54
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	5 192,86	4 570,78
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-208,78	-260,17
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	4 984,08	4 310,61
Tuotto-/Kulujäämä	-52 891,69	-9 116,93
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-52 891,69	-9 116,93

Tase

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	606,61	808,81
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	606,61	808,81
Sijoitukset		
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	8 000,00	8 000,00
Muut osakkeet ja osuudet	183 596,14	188 667,82
Muut saamiset	445,50	1 946,19
Sijoitukset yhteensä	192 041,64	198 614,01
Pysyvät vastaavat yhteensä	192 648,25	199 422,82
Vaihtuvat Vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	257,60	258,50
Vaihto-omaisuus yhteensä	257,60	258,50
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	3 391,68	26 336,32
Siirtosaamiset	5 676,84	7 815,93
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	9 068,52	34 152,25
Saamiset yhteensä	9 068,52	34 152,25
Rahat ja pankkisaamiset	79 890,74	166 240,81
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	89 216,86	200 651,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ	281 865,11	400 074,38
	31.12.2021	31.12.2020
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Arvonkorotusrahasto	85 340,58	85 340,58
Muut rahastot	371 532,86	371 532,86
Vararahasto	371 532,86	371 532,86
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-242 862,69	-233 745,76
Tilikauden tulos	-52 891,69	-9 116,93
Oma pääoma yhteensä	161 119,06	214 010,75
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	29 856,69	81 572,10
Ostovelat	15 126,08	14 879,94
Muut velat	7 090,66	8 154,46
Siirtovelat	68 672,62	81 457,13
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	120 746,05	186 063,63
Vieras pääoma yhteensä	120 746,05	186 063,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	281 865,11	400 074,38